

M I A S T O
C Z E L A D Ź

Analiza stanu gospodarki odpadami za rok 2020

kwiecień 2021

1. Wprowadzenie.

Niniejszy dokument sporządzony został w związku z ustawowym obowiązkiem przeprowadzenia rocznej analizy stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Czeladź, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawę prawną opracowania stanowi art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.). Zakres przedmiotowej analizy pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi sporządzanym przez gminę na podstawie art. 9tb ww. ustawy. Poniższa analiza została sporządzona na podstawie danych przekazywanych przez przedsiębiorców odbierających i zbierających odpady komunalne oraz przedsiębiorcę prowadzącego PSZOK, które zostały wykorzystane do sporządzenia rocznego sprawozdania z gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Informacje ogólne.

Odpady komunalne powstające na terenie gminy Czeladź odbierać mogą wyłącznie przedsiębiorcy, którzy uzyskali wpis do Rejestru Działalności Regulowanej (RDR). W roku 2020 wpis do RDR posiadało 31 przedsiębiorców, z czego odpady z terenu gminy odbierali:

1. Alba Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Czeladź Sp. z o.o. Czeladź, ul. Wojkowska 14a
2. Alba Ekoplus Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza, ul. Starocmentarna 2
3. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk, Górno, Wola Jachowa 94a
4. AMD OMEGA Sp. z o.o. Sp. k., Praszka, ul. Kozieł 6a
5. PGO Cortex II Sp. z o.o., Czeladź, ul. Szyb Jana 1H
6. PHU REKO Jakub Ciupiński, Myszków, ul. Jana Pawła II 104
7. FCC Polska Sp. z o.o. Zabrze, ul. Lecha 10
8. Remondis MPGO Sosnowiec Sp. z o.o., Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 11
9. Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach, Konopiska, Korzonek 98
10. WIREX Sp. J. Jerzy, Jan Wirek, Będzin, ul. Sielecka 93B
11. SUEZ Południe Sp. z o.o., Kraków, ul. Kosiarzy 5A
12. Remondis Górny Śląsk Sp. z o.o., Ruda Śląska, ul. Piotra Skargi 87
13. Remondis Sp. z o.o., Warszawa, ul. Zawodzie 18

3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Czeladź realizowane było na podstawie umowy, która zawarta jest na okres od dnia 1.01.2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r., z wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego konsorcjum firm:

Lider: Alba PGK Czeladź Sp. z o.o.,

Konsorcjanci: Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej Alba Sp. z o.o. z Chorzowa oraz Alba MPGK Sp. z o.o. z Chorzowa.

Przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów został ogłoszony w drugiej połowie roku 2019. Celem wyłonienia wykonawcy konieczne było przeprowadzenie dwóch postępowań, ponieważ pierwsze postępowanie zostało unieważnione ze względu na złożenie oferty z bardzo wysoką ceną tylko przez jednego wykonawcę. Oferta została złożona na kwotę 16 607 754,00 zł, i znacznie przewyższała kwotę, jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia. Po dokonaniu zmian w wymaganiach i opisie przedmiotu zamówienia ogłoszono nowy przetarg. W przetargu tym złożono dwie oferty:

- konsorcjum firm Alba, na kwotę 15 421 860,00 zł,
- Remondis Gliwice Sp. z o.o., na kwotę 17 455 338,00 zł.

Ponowne postępowanie oraz dokonane zmiany pozwoliły na obniżenie o ponad 1 milion złotych oferty najkorzystniejszej.

Wysokość opłat jakie gmina ponosiła za odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w roku 2020 uległa podwyższeniu i wyniosła:

- 691,20 zł/Mg/odpady zmieszane,
- 648,00 zł/Mg/odpady selektywne (papier, plastik, szkło, bioodpady),
- 702,00 zł/Mg/odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 226,80 zł/Mg/odpady budowlano-rozbiórkowe.

Gmina rozliczała się z wykonawcą na podstawie faktycznej ilości odebranych w danym miesiącu odpadów. Stawki opłat pobieranych od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020 musiały zostać zwiększone w związku ze wzrostem ceny za usługę odbioru i zagospodarowania odpadów. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest od każdej osoby zamieszkałej na terenie nieruchomości i wynosi 24 zł/miesiąc. Opłata podwyższona (zgodnie z wymogami prawnymi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) w przypadku braku selektywnego zbierania odpadów wynosi dwukrotność stawki podstawowej, t.j. 48 zł/miesiąc. Opłaty ponoszone są zgodnie ze złożoną przez właściciela nieruchomości deklaracją.

Na terenie gminy Czeladź odpady komunalne zbierane były w podziale na:

1. Odpady zmieszane:

- a) odbiór z zabudowy wielomieszkaniowej odbywał się nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu (w zależności od potrzeb zarządcy nieruchomości do 6 razy w tygodniu),
- b) odbiór z zabudowy jednorodzinnej odbywał się 1 raz na dwa tygodnie.

2. Odpady zbierane selektywnie:

Zbiórka odpadów selektywnych z podziałem na papier, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, szkło, odpady biodegradowalne i zielone odbywała się w dwóch systemach:

- a) w systemie pojemnikowym – obejmującym zabudowę wielomieszkaniową, w której skład wchodzi spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe – odpady odbierane były co najmniej 1 raz na tydzień (częstotliwość odbioru ustalona indywidualnie wg potrzeb);

b) w systemie workowym – obejmującym zabudowę jednorodziną – odpady odbierane były 1 raz w miesiącu.

Odpady biodegradowalne odbierane były od właścicieli nieruchomości zamieszkałych 1 raz w tygodniu w okresie od początku marca do końca listopada. W miesiącach od grudnia do końca lutego odpady biodegradowalne i zielone odbierane były 1 raz na miesiąc.

Mieszkańcy gminy Czeladź mogli również bezpłatnie oddawać odpady biodegradowalne do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Szyb Jana 1 H w Czeladzi.

Odpady wielkogabarytowe z nieruchomości jednorodzinnych odbierane były dwa razy w ciągu roku (w formie wystawki) wczesną wiosną, i na jesieni, a z nieruchomości wielomieszkańczych raz na 2 tygodnie z funkcjonujących placów gospodarczych.

W roku 2020 na terenie gminy funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) prowadzony przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami CORTEX II Sp. z o.o., zlokalizowany przy ul. Szyb Jana 1H w Czeladzi.

Przedsiębiorca realizujący usługę prowadzenia PSZOK został wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego (umowa zawarta została na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.). Przetarg na organizację i prowadzenie PSZOK został rozstrzygnięty w grudniu 2018 r., a podpisana umowa opiewała na kwotę 542 275,81 zł. Z uwagi na duże ilości odpadów oddawane do PSZOK wartość umowy została wyczerpana przed końcem roku i we wrześniu nastąpiła konieczność udzielenia zamówienia uzupełniającego w trybie z „wolnej ręki” zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamówienie uzupełniające udzielono na kwotę 206 509, 08 zł, co pozwoliło na funkcjonowanie PSZOK do końca roku 2020.

W związku z kończącą się umową na organizację i prowadzenie PSZOK w drugiej połowie roku 2020 został ogłoszony i rozstrzygnięty przetarg nieograniczony. Przetarg wygrał dotychczasowy Wykonawca, a kwota umowna za wykonanie zamówienia przez okres od 1.01.2021 r. do 31.12.2022 r. wynosi 1 308 182,69 zł.

Do PSZOK-u mieszkańcy mogą dostarczać odpady powstające w gospodarstwach domowych, tj: papier i tektura, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło, odpady biodegradowalne, przeterminowane leki, chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe (limit do 1 tony rocznie na gospodarstwo domowe), meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony i wszelkiego rodzaju odpady niebezpieczne oraz ich opakowania, papę, itp.

Ponadto gmina Czeladź prowadziła zbiórkę zużytych baterii na terenie czeladzkich placówek oświatowych oraz przeterminowanych leków w 6 aptekach:

1. Apteka „EUROPEJSKA II”, ul. Będzińska 80 (odbiór odpadów jeden raz w tygodniu),
2. Apteka „FARMACJA”, ul. Spacerowa 4,
3. Apteka „Dbam o zdrowie”, ul. Rynek 24,
4. Apteka „Apteka Blisko Ciebie”, ul. Zwycięstwa 38a,

5. Apteka „Apteka Blisko Ciebie”, ul. Nowopogońska 227i,

6. Apteka „Zdrowit”, ul. Szpitalna 11.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Czeladź w roku 2020 .

W podziale na poszczególne frakcje odebrano w roku 2020 następujące ilości odpadów:

- zmieszane odpady komunalne - 8 327,884 Mg
- odpady odbierane selektywnie - 6 314,8011 Mg, w tym:
 - opakowania z papieru i tektury – 698,0471 Mg,
 - zmieszane odpady opakowaniowe – 795,039 Mg,
 - opakowania ze szkła – 607,138 Mg,
 - odpady ulegające biodegradacji – 1 602,82 Mg,
 - odpady remontowo-budowlane – 1 812,33 Mg,
 - odpady wielkogabarytowe – 771,10 Mg,
 - tworzywa sztuczne – 2,358 Mg,
 - odpady komunalne niewymienione w innych grupach – 3,16 Mg.

Z terenu gminy Czeladź w roku 2020 odebrano 14 647,5831 Mg odpadów komunalnych i w porównaniu z rokiem 2019 nastąpił znaczny wzrost w ilości wytworzonych i odebranych odpadów o 3 159,7231 Mg.

W odebranych odpadach komunalnych 8 327,884 Mg stanowiły odpady zmieszane, a 6 314,8011 Mg odpady zebrane w sposób selektywny. Pierwszy raz od kilku lat wzrosła ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, o ponad 10% (811,624 Mg), natomiast wzrost odebranych odpadów selektywnych wynosił niemal 59% (2 343,2011 mg). Nastąpił również wzrost zebranych odpadów biodegradowalnych o ponad 82% (723,49 Mg), do czego przyczyniło się ustawienie z początkiem 2020 r. pojemników na odpady biodegradowalne w każdym placu gospodarczym w zabudowie jednorodzinnej oraz pogoda sprzyjająca przyspieszonej wegetacji roślin.

Prawdopodobnie na znaczny wzrost wytworzonych odpadów selektywnych miała wpływ pandemia wirusa Covid-19, ponieważ najwyższym wzrostem oprócz bioodpadów objęta jest grupa odpadów budowlano-remontowych, o 86% (839 Mg).

Pomimo znacznego zwiększenia ilości odpadów, wszystkie odpady komunalne zebrane z nieruchomości zamieszkałych zlokalizowanych na terenie miasta zostały zagospodarowane w prawidłowy sposób w Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych (IPOK) oraz u uprawnionych recyklerów.

Część wytworzonych odpadów komunalnych na terenie gminy Czeladź, mieszkańcy dostarczyli do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). W roku 2020 było to 989,6334 Mg odpadów, w tym:

- papier i tektura: 10,326 Mg,
- tworzywa sztuczne: 0,309 Mg,

- szkło: 1,1306 Mg,
- odpady budowlano-remontowe: 758,9236 Mg,
- odpady wielkogabarytowe: 103,8489 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji: 64,064 Mg,
- odpady niebezpieczne (w tym filtry olejowe, farby, tusze, kwasy, opakowania po substancjach niebezpiecznych oraz leki przeterminowane): 11,2533 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (baterie i akumulatory oraz zużyty sprzęt zawierający substancje niebezpieczne): 17,645 Mg,
- tekstylia: 4,719 Mg,
- zużyte opony: 16,335 Mg,
- odpady ze zużytych urządzeń: 1,079 Mg.

W porównaniu do roku 2019 ilość odpadów oddanych do PSZOK wzrosła o 238,7604 Mg. Największy wzrost o ponad 51% (258,8076 Mg) zaobserwowano w grupie odpadów budowlano-remontowych. Wzrost ten uwarunkowany został zapewne przez trwanie pandemii wirusa Covid-19 i większą ilością remontów przeprowadzanych przez właścicieli nieruchomości. Zebrane odpady biodegradowalne zostały zagospodarowane w IPOK a pozostałe odpady przekazane do recyklingu, ponownego użycia lub utylizacji.

Na terenie gminy również odbierane są nieczystości ciekłe, gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Zadanie to realizowane jest przez uprawnionych przedsiębiorców posiadających zezwolenie na odbieranie i transport nieczystości ciekłych. W roku 2020 odebrano 22 097,60 m³ ścieków bytowych od właścicieli nieruchomości, które zostały dostarczone do stacji zlewnych i poddane zagospodarowaniu w oczyszczalniach ścieków. W trakcie roku 2020 nie wykazano właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na opróżnianie nieczystości ciekłych (nie zlecali opróżnienia zbiornika bezodpływowego).

W wyniku przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów w IPOK powstaje frakcja odpadów, która jest kierowana do składowania. Są to odpady ujęte w nomenklaturze pod kodami 19 12 12, 19 05 03 i 19 05 99, które nie nadają się już do dalszego przetwarzania i nie spełniają wymogów zastosowania ich w recyklingu. Z odpadów komunalnych zebranych na terenie miasta w roku 2020 w wyniku ich przetworzenia powstało 1 751,3946 Mg odpadów, które zostały skierowane do składowania. Wszystkie odpady zostały poddane składowaniu na uprawnionych składowiskach odpadów.

5. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Miasto Czeladź gospodarowanie odpadami komunalnymi organizuje poprzez zlecenie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych podmiotom zewnętrznym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W związku z wielkością miasta jak i jego położeniem w Aglomeracji Śląsko-Dąbrowskiej nie ma konieczności podejmowania działań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi np. budową instalacji do przetwarzania

odpadów. Na terenie województwa śląskiego zlokalizowana jest wystarczająca liczba instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, zapewniająca możliwość oddania do zagospodarowania wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Czeladzi. Dodatkowo gmina Czeladź w styczniu 2021 r. wyraziła akces do porozumienia w przedmiocie powierzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii zadania własnego gminy polegającego na budowie instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych (ITPOK).

Aktualnie zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji zebrane na terenie naszego miasta oddawane są do następujących instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (IPOK):

- Instalacja Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych MPGK Sp. z o.o. w Zabrze,
- PTS Alba Sp. z o.o. w Chorzowie,
- Alba MPGK Sp. z o.o. ZPOK Lipówka II w Dąbrowie Górniczej,
- BM Recykling Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Siemianowicach Śląskich,
- Instalacja MGP PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. k. w Konopiskach,
- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Sobuczynie,
- Instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych PPGK Sp. z o.o. w Katowicach,
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zawierciu,
- Sortownia odpadów Remondis Górny Śląsk Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej,
- Kotuła Halina Zakład Usług Komunalnych w Będzinie,
- Wydział Kompostowania Zakładu Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów MPGK Sp. z o.o. w Katowicach.

Odpady zebrane selektywnie oddawane są również do IPOK oraz do uprawnionych recyklerów.

Zgodnie ze sporządzonym sprawozdaniem z gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Czeladź w roku 2020, które zostało złożone do Marszałka Województwa Śląskiego oraz do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Czeladź osiągnęła następujące wymagane prawem poziomy ograniczenia składowania odpadów oraz poziomy odzysku, ponownego użycia i recyklingu:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania - 9% (ustawowo, nie więcej niż 35%),
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych (papier, szkło, plastik, metal) - 73% (ustawowo, co najmniej 50%),
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 99% (ustawowo, co najmniej 70%).

podmiotowi zewnętrznemu. W sierpniu 2020 r. zwiększona została ilość rejonów odbierania odpadów komunalnych w zabudowie jednorodzinnej. W każdym rejonie znalazła się mniejsza ilość ulic, co pozwoliło na sprawniejsze realizowanie usługi i znacznie ograniczyło ilość reklamacji. Działania takie były konieczne ze względu na pojawiające się problemy z terminowością odbioru odpadów ze względu na znaczne ograniczenie personelu pracowniczego w firmie Alba w związku z zachorowalnością na Covid-19 i koniecznością przeprowadzania kwarantanny. Natomiast w zabudowie wielomieszkaniowej wprowadzono możliwość odbierania odpadów z altan śmietnikowych już od godz. 4.00 aby dwie zmiany załogi nie miały ze sobą kontaktu, celem ograniczenia rozprzestrzeniania się Covid-19 wśród pracowników firmy Alba. Dotychczasowo odpady były odbierane w systemie dwuzmianowym w godzinach od 6.00 do 22.00.

Ze względu na pandemię Covid-19 zgodnie z zaleceniami w sprawie szczególnego sposobu postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania epidemii, w szczególności przy uwzględnieniu wytycznych Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19, Urząd Miasta we współpracy z Miejskim Zarządem Gospodarki Komunalnej oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej stworzył system odbierania i gromadzenia odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych, w których zamieszkują osoby objęte kwarantanną lub izolacją. Odpady z takich miejsc odbierane są przy zachowaniu rygoru sanitarnego przez pracowników MZGK Czeladź i deponowane w specjalnym pojemniku ustawionym na terenie bazy MZGK przy ul. Wojkowickiej w Czeladzi. Następnie odpady te są odbierane przez firmę Alba, poddawane kwarantannie i dalszemu przetworzeniu. Odpady pochodzące z miejsc objętych kwarantanną lub izolacją są zbierane w sposób zmieszany, a selektywnemu podzieleniu poddawane są dopiero w instalacji po przeprowadzeniu ich kwarantanny.

Na terenie miasta obowiązek utrzymania czystości i porządku realizowany jest również poprzez uprzążanie tzw. „dzikich wysypisk”. Zadanie to realizuje Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej i w roku 2020 usunięto odpady z 12 takich miejsc, zbierając 24 Mg odpadów.

Kolejny rok po wprowadzeniu jednolitego systemu odbierania i gospodarowania odpadami komunalnymi pokazuje nam, iż mimo zwiększenia się ilości wytwarzanych odpadów stale rośnie selektywna zbiórka w stosunku do ilości odpadów zmieszanych. Jest to bardzo dobry trend, który pozwala na spełnianie przez gminę coraz bardziej rygorystycznych wymagań w zakresie odzysku, recyklingu i ponownego użycia. Niestety wzrost ilości wytwarzanych odpadów wpływa również na podniesienie kosztów ich odbierania i zagospodarowania. Dotychczasowa stawka opłaty za odpady pozwoliła na bilansowanie się systemu odpadowego w roku 2020 i prawdopodobnie będzie mogła się utrzymać do końca br. Jednakże obserwując ceny rynkowe oraz konieczność wprowadzania coraz bardziej zaawansowanych technologii przetwarzania odpadów celem spełnienia coraz wyższych wymogów ustawowych w latach następnych najprawdopodobniej będzie konieczność podniesienia opłaty.

6. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W roku 2020 łączny koszt odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniósł: 7 484 952,15 zł, w tym:

1. Alba PGK Czeladź Sp. z o.o. - 6 912 554,31 zł.
2. PSZOK – 544 273,59 zł.
3. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z miejsc objętych kwarantanną i izolacją – 14 256,00 zł.
4. Licencja Oprogramowania EcoIntelligence – 13 868,25 zł. Program umożliwia prowadzenie monitoringu GPS pojazdów odbierających odpady, ewidencję punktów odbioru, prowadzenia elektronicznych harmonogramów odbioru odpadów na urządzeniach stacjonarnych i mobilnych pod adresem czeladz.ewywozy.pl.

Ponadto koszt usunięcia „dzikich wysypisk” realizowany przez MZGK Czeladź – 68 850,00 zł.

Naczelnik
Wydziału Rozwoju Miasta
i Funduszy Zewnętrznych
mgr inż. *Maryzeta Skib.*